

SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (insetate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2. I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 256.

V Ljubljani, v sredo 8. novembra 1893.

Letnik XXI.

Parlamentarno ministerstvo.

V nekaterih parlamentarnih državah je že stalna navada, da se ministri vzamejo izmed članov parlamenta. Pri nas v Avstriji se je pa bila že vdomačila navada, da je večina ministrov bila vzeta izven parlamenta, izmed višjega uradništva. V Angliji bi bilo kaj takega celo nemogoče, ker razven poslancev nikdo mej zborovanjem ne sme v zbornico. Zaradi tega pa ima v Angliji vsak minister svojega podtajnika, da vladne predloge zagovarja v oni zbornici, katere ni minister član. Državni podtajnik se namreč vzame vselej izmed članov one zbornice, v kateri ni dotičnega ministra.

V Avstriji imajo celo neko posebno veselje do uradniških ministrov. Mi ne bodemo trdili, da to nima tudi svoje dobre strani, ker starši uradniki so izurjeni v uradnem poslovanju in torej lažje fiktivno vodijo vladne posle, nego kak drugi, naj bode še tako izobražen in spreten.

Na drugi strani pa tako ministerstvo nima potrebne zveze s parlamentom, ki je pa vsaki vladi jako potrebna. To se je videlo zlasti pri Taaffejevi vladi. Parlament in vlada sta si bila ves čas nekako tuja, mej njima ni bilo pravega zaupanja, prave zveze. To je povod, da se marsikaj dobrega, kar se je nameravalo, ni moglo izvršiti.

Sedaj menda mislijo nastopiti drugačno pot. Če je verjeti poročilom dunajskih listov, vzame se ministerstvo iz parlamenta. Natančna sestava ministerstva še ni znana, ali govori se, da vstopijo v novo ministerstvo Plener, Javorski, Madejski, to je, sami poslanci. Plener se imenuje za finančnega ministra. On bode menda najbolj po volji židovskim kapitalistom, kateri imajo tudi menda nekaj govoriti, kadar se izbira finančni minister.

Popolnoma parlamentarno to ministerstvo pač še ne bode. V njem bode najbrž nekaj članov, ki ne bodo vzeti iz državnega zbora.

Po parlamentarni navadi se vzame za načelnika nove vlade mož, ki je kaj pripomogel vreči prejšnjo vlado, ki je bil takorekoč na čelu opozicije. Potem bi bil moral novo ministerstvo sestaviti grof Hohenwart, Plener ali pa Javorski, ki so vodili opozicijo proti Taaffeju.

To je tudi povsem pravilno, da se pokličejo tisti na krmilo, ki vlado vržejo, da potem pokažejo, kaj da sami znajo. V Angliji bi nikdar ne mogli odpustiti vodji opozicije, ko bi se branil prevzeti sestavo nove vlade, bodisi že pod kakoršnimi-koli izgovori.

Načelnik nove vlade, knez Windischgrätz, pa ni prav nič pripomogel k padcu sedanje vlade. Živel je nekje na svojem posestvu na Češkem, ingotovo ni dolgo tega, ko še niti sanjal ni, da bode kedaj ministerski predsednik.

Parlamentarno ministerstvo v pravem pomenu besede izide iz kake stranke, s katero stoji in pade. Windischgrätzovo ministerstvo pa ni izšlo iz kake stranke, temveč bode le sestavljeno iz treh strank. Sicer to samo na sebi ni taka reč, ali se ministerstvo opira na jedno ali na več strank. Čisto naravno je, da se vzame vlada izmed tistih strank, ki prejšnjo vržejo.

Dobro je, če so vse te stranke zastopane, ker tako ima vlada trdnjšo podlago. Vsekako je pa treba, da te stranke imajo nekaj skupnega, in to nekaj pozitivnega, na kar hočejo zidati, ne pa samo to, da so nasprotno prejšnji vladi.

Mej poslanci, iz katerih se sestavlja nova vlada, pa te skupnosti povse pogrešamo. Niti v čisto političnih, niti v gospodarskih ozirih ne morejo dolgo skupaj hoditi. Nova vlada se torej ne bode mogla lotiti nobene važnejše stvari. Opravljala bode s parlamentom le tekoče posle. Nekaj časa si zná tako dalje pomagati, ker stranke, iz katerih bode sestavljena, bodo moralno prisiljene, jo podpirati. Dolgo pa to ne bo šlo, ker okoliščine bodo spravile na dnevni red vprašanja, o katerih ne bode mogoče

nobeno sporazumljenje niti mej ministri, niti me strankami v parlamentu, in to navidezno parlamentarno ministerstvo bode s koalicijo strank vred naredilo — bankerot.

Politični pregled.

V Ljubljani, 8. novembra.

Resnica in pravica bode geslo novemu moravskemu namestniku, kakor je naglašal, ko je nastopil svojo novo službo. Češki časopisi žele, da tem besedam kmalu slede tudi dejanja. Umetno gospodarstvo Nemcev na Moravskem se nikakor ne vjema z resnico in pravico. Novi namestnik naj torej najprej naredi konec temu umetnemu nemškemu gospodarstvu v deželi, ki je po ogromni večini prebivalstva svojega slovanska. Zeleti bi to bilo pač, ali mi ne pričakujemo tega od novega namestnika. Njemu se je ravnati po instrukcijah, ki jih bode dobival z Dunaja, kjer se pa gode Slovanom ne baš ugodne spremembe. Ministerstvo, v katerem bode sedel Plener, bode gotovo na vso moč podpiralo nemštvo v slovanskih deželah.

Hrvaški sabor bode v prihodnjem zasedanju imel dovolj posla. Vlada mu bode predložila načrt gozdarskega in zdravstvenega zakona, potem pa načrte zakona o občinski upravi, vrejenju hudournikov, o občinskih gozdih in pašnikih, o vrejenju lekarničarstva i. t. d. Letošnji proračun bode že obsegal povišane uradniške plače. Tudi se govori, da se premeni sedanji saborski poslovni red, ki je prestrog, kar seyeda še ni gotovo. Sicer je pa tako pričakovati, da bode v saboru več svobode, nego jo je bilo dosedaj, ko je predsedoval brezozirni Mirko Hrvat. Novi predsednik bode dosedanji prvi podpredsednik Vaso Gjurgjević.

Hazardne igre. Ker je v neki pravdi v Hanovru zaradi goljufije pri hazardni igri se pokazalo, da zlasti mnogi častniki pridno zapravljajo denar z igrami, mislijo bajé častnikom prepovedati vse ha-

LISTEK

Sekelj.

(Rodoslovna in životopisna razprava.)

(Dalje.)

Liza, ki je v oporoki navedena kot nuna v Budi, je brezdomno tam umrla. Suzana je postala soproga Wolfa Engelbrechta Turjaškega v Schönbergu ter je do leta 1555. živela v gradu Wildhaus ob Dravi, pozneje pa na Kranjskem, kjer je njen soprog bil višji maršal.

Lukež baron Sekelj, ki je očetu Jakobu sledil kot ormoški graščak, postal je okoli l. 1520. polnoleten. Prevzemši od jerobov očetovo zapuščino, vzal si je za izgled tudi njegovo življenje ter je do smrti ostal veren sin matere, svete katoliške cerkve, in zvest državljan. Kmalu po letu 1520. umrla mu je mati Marjeta, katero je v Ormožu na strani njenega soproga pokopal.

Leta 1532. so mu Turki, katerim je hrabri Jurečič pri Kiseku zastavil pot na Dunaj ter odvezel pogum in veselje, iskati cesarja Karola na Nemškem, napravili ogromno škodo, kajti razdejali so mu grad

„Fram“ s cerkvijo sv. Vida,¹⁾ Svetince²⁾ in Ormož³⁾, poškodovali Gajovce in Meretince, užgali Zavrače⁴⁾ ter ubili mnogo ljudij. Cerkev sv. Vida je dal takoj popraviti, grad „Fram“ pa je pustil v razvalinah in že v kratkih letih so zginili njegovi slednji ostanki.⁵⁾ Jednako zgodilo se je tudi s Svetinci in Gajovci. Toliko močnejše pa je dal sezidati grad v Ormožu in tudi v Zavračah ličen gradič postaviti.

Oženjen je bil dvakrat. S prvo soprogo, Katarino Meinburško⁶⁾, priženil je Lukež baron Sekelj precej denarja in tudi nekatere gradiče na Ogerskem in Hrvaškem. Ko mu je ta leta 1538. umrla, vzal je v zakon Katarino pl. Imbresi⁷⁾ ali Imbrimovič iz Krapine, s katero je dobil Krapino.

Vrh tega še je na Štajerskem nakupil mnogo zemljišč in podložnikov. Ze dne 20. novembra 1534. je nadvojvoda Ferdinand potrdil kupno pogodbo, katero je njegov oče Jakob bil v nedeljo pred Jakobovim leta 1492. sklenil z Gašparjem Rogendorf-

¹⁾ Muchar, Gesch. Steierm., VIII., 393.

²⁾ Rokopis v graščini Slatina v Slavoniji.

³⁾ Muchar, l. c.

⁴⁾ Sim. Povoden, rokopis v dež. arhivu v Gradcu.

⁵⁾ Slov. Gosp., 1887, št. 19.

⁶⁾ Stadl, Ehren-Spiegel d. Herz. St.

⁷⁾ Stadl, Ehren-Spiegel d. Herz. St.

skim in katero so hoteli nekateri iz poslednjega rodovine razveljaviti.⁸⁾

Leta 1555, na dan sv. Jurija, je od svaka Wolfa Engelbrechta Turjaškega v Schönbergu, dednega maršala na Kranjskem, kupil grad Wildhaus z vsemi pravicami in dohodki „sambt dem hoff Windtenau, auch die Lehenschaft der Pfarre an der Pulschkow vnd zu Sandt Lorenzen“,⁹⁾ v naslednjem letu pa je od benediktinskega opata pri Sv. Pavlu, Jakoba Pachlerja, kateremu je bil 6000 gld. posodil, dobil graščino Faal v zastavo.¹⁰⁾ Tudi runski opat Martin Duellacher moral si je leta 1556. od njega 7440 gld. izposoditi. Ker pa omenjene svote ni mogel, kakor je obljubil, v teku jednega leta vrniti, dobil je Lukež Sekelj vso dolino Söding od Pernave do Gaisthal-a v zastavo in opat je moral prodati več zemljiških davščin, da je zamogel zastavljena posestva zopet rešiti.¹¹⁾

Dne 24. aprila 1558. je od Ane pl. Graben, soproge Bolfenka Hohenwarta, kupil več podložnikov v Ormožu in v Šalovecih in gaj višje Maribora „pey Prun“, kar je omenjena Ana bila po letu 1556.

⁸⁾ Rokopis v e. kr. dvorni knjižnici na Dunaju.

⁹⁾ Rokopis v e. kr. dvorni knjižnici na Dunaju.

¹⁰⁾ J. Orožen, Das Bisthum u. d. Diözese Lavant, I., 427.

¹¹⁾ Mittheil. d. hist. V. f. Steierm., XXXVI., 130.

zardne igre. Vojni minister je zaradi tega bil pri cesarju Viljemu. V kratkem se odpošljejo vsem polkovnim poveljnikom naročila, da opomnijo podrejene častnike, da si naj izbere kak drug poklic vsak, kateri hoče si čas v svojih prostih urah preganjati z hazardnimi igrami. Seveda se ne vé, če bodo samo opomin kaj pomagal, ali bodo pa res nekaj strastnih igralcev morali izbaciti iz nemške vojne, kar se pač zgodi, ker je cesar močno nevoljen, da častniki tratijo čas z igranjem.

Stroški za vojaščino v Nemčiji povišali se bodo vsled novega vojnega zakona za 57 milijonov mark. Na Prusijo pride od te svote 34 milijonov.

Rusija in Francija. Na Francoskem se je že nekoliko poleglo navdušenje za Rusijo. Po nekaterih listih se je že začelo resno pretresati vprašanje, komu je prijateljstvo z Rusijo v korist. Tako v Marseillu izhajajoči „Soleil du Midi“ naravnost piše, da zveza mej Francijo in Rusijo le Rusom koristi. Pri teh slavnostih se je od ruske strani govorilo le o miru in novem jamstvu, da se ohrani mir. Če vse to dobro premislimo, spoznamo, da Rusi nič drugega ne zahtevajo, kakor da se Francozi za zmirrom odreko Alzacije in Loteringije in se sprijaznijo popolnoma s sedanjimi razmerami. — Mi se pač le čudimo, da Francozom še le sedaj to spoznanje prihaja.

Izjemne naredbe na Kavkazu. Na Kavkazu in v staropoljski guberniji je varnost jako majhna. Ropanja, požiganja in upori proti oblastvom so na dnevnem redu. Odnosaji so zaradi tega posebno kritični, ker ima prebivalstvo teh krajev pravico, nositi orožje. Nedavno so oropali pošto blizu Tiflisa, ubili več kozakov, ki so šli za stražo, ko so peljali zlato. Ruski vladi je že tega preveč in je odredila, da odslej se odpravijo v imenovanih krajih civilna sodišča za hudodelstva in pregreške in bodo vse take delikte sodila vojaška sodišča po vojaških zakonih. Govori se pa, da se bodo tudi prepovedalo nositi orožje, kar bodo pač največ pomagalo. Ruski listi so tako prepoved že večkrat zahtevali.

Slovstvo.

Die theologischen Studien und Anstalten der katholischen Kirche in Oesterreich. Aus Archivalien. Von Dr. Hermann Zschokke. Wien und Leipzig. Wilhelm Braumüller 1894. X + 1227. 8°. — Tako je naslov knjigi vsestranski delujočega moža, ki nam je tu nagromadil mnogo dosedaj nedostopnega in nepoznanega gradiva gledé zgodovine bogoslovnih šol v našem cesarstvu. Obsežna knjiga je po svoji vsebini razdeljena v tri dele.

V prvem delu omenja pisatelj na kratko bogoslovnih šol iz predtridentske dobe. Ko preide v Avstrijo opisuje najprej bogoslovski pouk na vseučiliščih, kazoč, kolike zasluge so si pridobili zlasti razni redovi v vzgajanju duhovskega naraščaja. Posebno so vspevali jezuitje od časa Ferdinanda II. Najznamenitejše bogoslovne stolice na vseučiliščih so bila v njih rokah. Le dominikanci so se mogli še nekaj časa meriti z učenjaki iz družbe Jezusove.

Obširno razvija pisatelj zgodovino bogoslovja v Avstriji od časa Marije Terezije, dasi se je najtežje izogniti tu obsodbe: pristransko piše! Gospod pisa-

umrljem bratu Andreju podedovala.¹²⁾ Dne 26. junija 1559. mu je pa Viljem baron Herbersteinski in Hrastovski prodal nekatere v listini imenoma navedene podložnike v Cvetkovicah.¹³⁾

Lukež baron Sekelj je bil po tem takem zelo premožen, jeden izmed najbogatejših graščakov na Spodnjem Štajerskem, in marsikateri graščak in prelat mu je precejšnjo svoto dolgoval. Še celó vladar Ferdinand si je dne 1. julija 1557. bil od njega izposodil 10.000 gld. „Rheinisch Münz, gueter Landwehrung, jeden Gulden zu 15 Patzen oder 30 Kreuzer zu rechnen“, ter mu je dne 6. junija 1558 dal dolžno pismo,¹⁴⁾ dne 1. februarja pa v odškodovanje še zagotovilo, da so za navedeni dolg nekateri prelati porok z vsem imetjem.¹⁵⁾ Zaradi te njegove radovoljnosti je kralj dne 11. novembra 1557 oprostil njegovo hišo v Ptuju vsake mitnine za vse, ki bodo vino ali žito iz nje izvažali.¹⁶⁾

(Dalje sledi.)

¹²⁾ Rokopis v e. kr. dvorni knjižnici na Dunaju.

¹³⁾ Rokopis v e. kr. dvorni knjižnici na Dunaju.

¹⁴⁾ Rokopis v e. kr. dvorni knjižnici na Dunaju.

¹⁵⁾ Muchar, Gesch. Steierm., VIII., 538 in 548.

¹⁶⁾ Muchar, Gesch. Steierm., VIII., 559.

telj je dobro poznal težkočo, kakor sam pravi, zato se je izognil vsaki nepriliki s tem, da je dal tu besedo le virom, navajajoč jih doslovno, kakor jih je zbral v ministerskih arhivih. Tem popolnejši in zanesljivejši pogled nam je tako odprt v oni čas, ko se je pripravljala za cerkev v Avstriji prežalostna doba, v kateri je hotela država dobiti nadoblast nad cerkvijo v vseh obzirih, ko je hotela izvrševati tudi višjo nadzorovalno oblast pri bogoslovskem poduku. Zlasti doba Jožefa II. je značilna. Predpisavale so se tudi najmanjše stvarice gledé hrane, obleke itd. po dvornih dekretih, določevalo se je po dvornih pisarnah, ali so nauki, katere učé profesorji, katoliški, ali ne. Skoro brezvspešni so bili ugovori vzlasti dunajskega nadškofa, ko se je posebno zgodovina zlorabila v protiverske namene (str. 61).

V drugem oddelku prvega dela je opisana zgodovina bogoslovskih fakultet na vseučiliščih avstrijskih. Sestavljena je natančno po virih.

Drugi del obsega zgodovino semenišča sploh in avstrijskih semenišč posebej. Ako je podučno in zanimivo za vsakega zvedeti že, kaki moške so razmišljavali in preudarjali o vzgoji duhovnikov, zanimiva je tem bolj njihova sodba, kako bi se najbolje vzgajal duhovski naraščaj. Van Swieten, na čegar prigovarjanje se je uvedlo že za Marije Terezije toliko cerkvenemu duhu nasprotnega, imel je tudi tu svojo ulogo. Moške kroja Sonnenfelsovega so sodili, ali je redovni stan potreben, ali ne! (Str. 385.) Na tacih mož navšte so se ustanovila ob vseučiliščih znana generalna semenišča ter odpravila vsa škofijska in samostanska semenišča. Iz ukrepov tedanje vlade je razvidno, kaj je bil namen teh semenišč: zatreti v gojencih, bodočih duhovnikih, vsak čut za cerkveno prostost, vzgojiti duhovnike v navadne državne uradnike. Pač se bodeš nasmehnil večkrat, ko čitaš dvorne dekrete onih časov, zadevajoče notranjo vredbo teh državnih semenišč: predpisano je bilo, kako hrano naj imajo bogoslovci, ki se pripravljajo za svetne duhovnike, kako gojenci, katere pošiljajo beraški redovi; pomišljalo se je, ali je kaj potreben v semenišču duhovni voditelj, ali nič, češ, da je najbolje, da si izbere vsakdo sam svojega spovednika! (Str. 399.) Tukaj iz teh odločb lahko vsakdo spozna, da se država pač more mešati povse, da bi zato cerkev vodila, pa ni bila in ne bo! Z odločbamí svojimi o cerkvenih zadevah je smešila samo sebe.

Zato ta načela niso mogla dolgo vladati. Cerkev ni ne ustanovljena, ne odvisna od države. Prav kmalu se je sesulo poslopje, sezidano od nasprotnikov cerkvene prostosti. Ze dne 20. maja 1790. l. je izdal cesar Leopold odlok, da so s koncem šolskega leta razpuščena generalna semenišča in je zopet škofom dovoljeno, osnovati semenišča pod lastnim nadzorstvom.

Pisatelj nadaljujoč pripoveduje, kako so se snovala posamezna škofijska semenišča, koliko podpore je obljubila vlada v ta namen. Tako preide na drugi oddelk drugega dela. Tu je zapisana zgodovina vsakega posameznega avstrijskega semenišča. Tega seveda pisatelj sam ni zmogel, ker ni imel pri rokah virov, podobne knjige pa tudi doslej še ni bilo, da bi se mogel nanjo opreti. Pomagali so pisatelju razni učenjaki, ki so sestavili zgodovino svojih domačih semenišč. Tako je sodelovalo pri tem delu tudi več Slovencev.

Ljubljanskega semenišča zgodbe je natančno opisal preč. gosp. prelat dr. Kulavic, opirajoč se zlasti na arhiv stolnega kapiteljna. Menimo, da govorimo vsem iz srca, če izražamo željo, naj bi se slovenski prevod tega povse izvirnega delca, kakor si se bodi, čim najpreje objavil.

Ob koncu svojega spisa podaja preč. gospod pisatelj tudi nekaj imen znamenitih in zaslužnih mož, ki so se vzgajali v ljubljanskem semenišču. Da niso našteti vsi, je lahko umevno; vsa zgodovina razvoja slovenskega je ozko združena z veliko hišo za Šenklavžem; tudi za narodno probujenje in življenje je bila ta hiša najpomembnejša v celi deželi in v kljub klevetanju liberalnih kričačev brez dvojbe ostane. To nam pričajo tudi sklepne besede preč. gosp. pisatelja, ko završivši lepo vrsto slovečih nekdanjih bogoslovcev ljubljanskih, piše: „Za temi in drugimi nekdanjimi gojenci ljubljanskega semenišča, ki so delovali in še delujejo z požrtvalno neumornostjo, da bi povzdignili slov. slovstvo, u. p. i. sedaj posnemati jih mnogobrojna četa nadešenih mladeničev, katerih ple-

menito v nemo za cerkev in domovino blagoslovi Bog!“

Zgodovino mariborskega semenišča je opisal preč. g. K. Hribovšek, celovškega pa preč. gosp. dr. Val. Müller. Oba spisa sta vrlo zanimiva.

V tretjem delu razpravlja gosp. pisatelj, koliko so storili samostani za razvoj bogoslovne véde v Avstriji. Pri zgodovini posameznih fedov so podpirali tudi tu pisatelja redovniki sami. Delovanje naše frančiškanske provincije je opisal g. P. Placid Fabiani v Ljubljani.

Iz tega kratkega pregleda razvidi lahko vsakdo, da je ta Zschokkejeva knjiga neprecenljiva vrednosti. Koliko gradiva je tu zbranega za monografije, ko so vsi spisi vestno sestavljeni in opti na lastna raziskavanja po arhivih! A tudi za vsakdanjo uporabo dobi človek marsikaj iz tega že zunanje krasnega dela. Prouči knjigo, in odgovoril si bodeš sam lahko na danes tako važno vprašanje: Kdaj in v kakem zmislu je cerkev prosta? Ali je bila svobodnejša tedaj, ko se ni država mnogo menila za njo in njene naprave, ali tedaj, ko so razmišljavale vse državne oblasti in nadoblasti le o tem, česa potrebuje cerkev, kako bi jo najboljše podpirale? „Tolle, lege!“

Cerkveni letopis.

Razstava cerkvene oprave v Mariboru.

Družba za vedno češčenje presvetega Rešnjega Telesa in v podporo ubožnih cerkev Lavantinske škofije priredila je, kakor vsako leto, tudi letos razstavo cerkvene oprave. V nedeljo 5. novembra se je vršila slovesna otvoritev. Sam prevz. knezoškof so prišli, da jo otvorijo. Veliko občinstva iz mesta in dežele se je udeležilo slovesnosti. Že pred 11. uro je čakalo mnogo ljudij prihoda prevzvišenega vladike v prizemeljskem hodniku starega gimnazija, v katerem se je zbrala primerna soba za razstavo. Kmalu po 11. uri prišli so mil. vladika ter se podali naravnost v razstavo. Tudi več preč. gg. kanonikov kakor msgr. Kosar, Herg, Bohinc, Hribovšek, dr. Pajek se je udeležilo otvoritve. Ko se je sobana napolnila z občinstvom, pozdravi načelnik društva preč. g. kan. Herg prevz. vladiko in vse navzoče goste ter v nemškem in slovenskem govoru nakratko oriše letošnje društveno stanje. Kakor se vsako leto, odkar družba živi, kaže lep napredek, tako tudi to leto, ki je že 12. društveno leto. Okoli 600 novih udov je pristopilo, in število vseh udov broji letos že 10.387. Udje so zavezani, da molije presv. Rešnje Telo in da po mogočnosti tudi donšajo v društveno denarnico, ki se rabi v podporo ubožnih cerkev naše škofije. Družba je imela letos 1925 gld. 26 kr. dondkov in z lanskim prebitkom 8 gld. 16 kr. vsega premoženja 1934 gld. 2 kr. Ker pa je potrošila za izdelano cerkveno opravo 1902 gld. 13 kr., ostane v gotovini le 32 gld. 11 kr. Troški bili bi še večí, ko bi nekatere požrtovalne gospe in gospice mariborske ne izdelovale oprave brezplačno. Največ zaslug so si pridobile gospe oziroma gospice Ana Eichler, predsednica društva, Marija Šmiderer in T. Pešl, prisednici, nadalje grofinja Nužan, Senekovič, Meško, Lesnik in druge. Nazadnje prosi g. predsednik, da bi blagovolili prevz. gost podeliti odboru in vsem društvenikom nadpastirski blagoslov.

Na-to ogovore mil. g. knezoškof pričujoče najprej v nemškem jeziku približno tako-le: Ze četrto-krat ponuja se mi danes prilika, da otvorim razstavo paramentov, ki je sad truda in dela nad vse mi omiljenega društva za vedno češčenje pr. R. T. in v podporo ubogih cerkev moje vladikovine. Izjaviti moram, da smatram to društvo za prvo med vsemi drugimi, ki obstoje v prelepi lavantinski škofiji, kajti člani tega društva posvečujejo svoje duševne in svoje telesne moči našemu izveličarju v čast. Čez 10.000 vernikov združuje se vsaj jedenkrat na mesec v molitvi z Odrešenikom našim ter ga odškoduje za vsa sramotjenja, ki mu jih pripravlja vsak dan, da vsako uro in minuto na tisoče nehvaležnikov. A tudi telo društvenikov se trudi, da poveča čast božjo. Čeravno ne izdeluje in ne more izdelovati vsak član krasnih paramentov, kakoršne vidimo danes tukaj razstavljene, vendar s svojim darom vsak pripomaga, da se more nakupiti vse, kar posamezne roke nekaterih članov ne morejo izdelati same; ker je namen družbe tako visok, veličasten, zato pa i rosi že sedaj nebeški blagoslov nanjo. Ona rase in rase ter se širi in širi od leta do leta. Mnogo dobrega se je že zgodilo po tej družbi, o tem sem se prepričal sam pri svojih kanoničnih vi-

ziticijah. In da bi nje delovanje postalo še vse bolj hasnovito, to je moja prisrčna želja, in v to svrhu podelim Vam sedaj vsem navzočim in nenavzočim udom svoj višjepastirski blagoslov." Vse občinstvo je pokleknilo ter sprejelo od svojega nadpastirja škofovski blagoslov. Dični vladika pa je nadaljeval v slovenskem jeziku: "Veseli me, da Vas je tudi z dežele prihitelo danes lepo število k otvoritvi te razstave, kajti s tem kažete, da Vam je družba nad vse draga, in ker boste sedaj tudi drugim lahko pripovedovali, kako blagonosno je delovanje te družbe. Nesite svojim domačim mojo nadpastirsko zahvalo za prispevke, ki prihajajo iz Vaše sredine tako pogosto in obilno tej družbi. Recite jim, da sem jim podelil svetli blagoslov, recite jim, da sem prosil i danes pri daritvi sv. maše za vse dobrotnike naše hvalevredne družbe, zagotovite jih, da jih tudi Bog ne bode pozabil. Bog z Vami!"

Na to si je občinstvo začelo ogledovati razstavljeno opravo. Še-le ob 1/4.1. uro zapustil je prevzvišeni gosp. knezoškof sobano. Razstava bo do srede odprta. Kdor ima priložnost, naj si jo ogleda. Razstavljenih je 21 kazul, 16 alb, 16 roketov, 6 vela, 9 plaščekov za spoved, 4 plaščki za ciborij, 17 stol, 136 purifikatorij, 96 lavabo-prtičev, 30 korporalij, 42 humeralij, 12 pasnikov, 4 mašne knjige, 6 altarnih pultov, 20 suknic za strežnike, 20 roketov za strežnike, 4 altarne blazinke, 2 zvonška traka, 6 lavabo-skledic.

Musica sacra.

Iz uradnega lista, kateri ima v novejšem času posebno rubriko „Musica sacra“, poizvemo, kaj se poje v vsaki farni cerkvi ljubljanski pri veliki maši ob nedeljah in praznikih. S temi poročili je marsikomu vstreženo. — V poslednjem sobotnem listu zanimal nas je posebno vspored šentpeterske farne cerkve, in sicer zlasti zato, ker dosedaj, vsaj kolikor je nam znano, ni bilo nikoli nič čuti o tem cerkvenem zboru.

V zahvalno nedeljo peli so naslednje: „Missa in honorem S. Joseph“ auctore P. Angelico Hribar; Graduale: Justus est palma od Schaller-ja, Offertorium: Veritas mea od Samberger-ja, in Tedeum Foersterjev. — Moramo reči, da nas je presenetil že ta vspored, ki nam dokazuje, da tudi tu ne zaostajajo za drugimi enakimi zbori; še bolj pa smo se razveselili, ko smo se prepričali, da so se te skladbe povsem dostojno in prav dobro izvajale — da se i tu poje po cerkvenih predpish („Introitus“ in „Comunis“ koralno). — Lepo okrašena cerkev in dobro cerkveno petje, kako mogočno vplivata na verno ljudstvo! In to oboje se kaj lepo strinja v tej cerkvi.

Prelepa „maša“ P. Ang. Hribarjeva, kakor tudi druge skladbe, izvajale so se gladko, v pravem tempo, z dobrim poudarkom, s kratka: ta zbor prav vrolo deluje.

Iz vsega je razvidno, da je vodstvo glasbe v jako spretnih rokah in da se tukajšnji g. nadučitelj in ob enem organist mnogo trudi za prelepo cerkveno petje. Se ve, da cerkveni zbori le tam vspešno napredujejo, kjer ne manjka moralne in materijelne podpore, v kar so v prvi vrsti poklicani g. župniki. Da je tudi ta upliv č. g. župnika M. Malenška mnogo pomogel, o tem ne dvomimo, ker nam je že omenjena prelepa okrašena cerkev živ dokaz zanimanja g. župnikovega za vsestransko lepoto hiše božje.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 8. novembra.

(Prevzvišeni gospod knezoskof ljubljanski) odpeljali so se danes dopoldne z brzovlakom na Dunaj, kjer se bodo udeležili škofovskih posvetovanj.

(„Narodu“ odgovor.) Javili smo že obilo surovih napadov od strani „Slov. Naroda“, a tako neosnovanega napada skoro nismo doživeli, kakor ga objavlja proti našemu listu včerajšnji „Narod“ pod naslovom: „Časnikarsko falotstvo“. — Naši čitatelji nam bodo gotovo pritrdili, ako izjavimo, da v dostojnem listu, kakor je naš, ne polemizujemo s stvarmi, ki se objavljajo pod takim naslovom. List, ki se tako spozabi, je pri dostojnih ljudeh — obsojen bolj, kakor bi ga mogli obsoditi še tako krepki nasprotni dokazi. Umazanost se sama obsoja. — V pojasnilo dostavimo le, da kar smo pisali gledé „Narodovega“ poročila o poljanskih občinskih volitvah, pisali smo zoper dopisnika iz Poljan, katerega ne-

resnično pisarenje obsojajo celó njegovi somišljeniki v Poljanah, češ, da je to pač predebelo! — Prav neosnovano je torej, da „Narod“ sedaj spravlja v zvezo dr. Tavčarja, kakor da bi bil on spisal dopis iz Poljan in da bi bili mi žalili njegovo čast; polemizujoč zoper dopisnika iz Poljan. Resnici na ljubo moramo priznati, da nam je sicer robata pisava dr. Tavčarja znana, a da bi kaj tako nečuvveno surovega, kakor je oni dopis iz Poljan, mogel spisati akademsko izobražen človek, naj je potem dr. Tavčar ali kdo drugi, tega pa tudi še danes ne moremo misliti. Gledé kazenske zadeve Urbana Pintarja in dr. Tavčarja pa bomo spregovorili pozneje, ko bomo informovani o podrobnostih. Seveda bomo poiskali informacij pri dr. Papežu, ki ima v bistvenih izrazih zapisane tudi ustno objavljene razloge predsedujočega gospoda nadsvetnika, na katerih podlagi je bil župan Urban Pintar kazni oproščen.

(Prvi osnovalni shod slovenskega Alojzijevešča v Gorici) bode dné 16. novembra ob 10. uri zjutraj v bogoslovnici. Osnovalni odbor vabi častito duhovščino, da se snide v obilnem številu k volitvi odbora po pravilih na tri leta.

(Iz Planine), 6. novembra: Odgovor na notico „Notranjska volitev“ v 253. številki „Slovenskega Naroda“. — Nedolžnemu pismicu, ki sem je dné 31. oktobra poslal tukajšnjemu županu g. Blaschonu, (ne — Blažonu), zgodila se je redka čast, da je romalo iz Rakeka v Ljubljano k vredništvu „Slovenskega Naroda“ in da je bilo v sobotni številki priobčeno. Kdor skromni listek brez strasti prečita, vidi na prvi hip, da nima v sebi onih groženj in onega terorizma, ki pa izvaja g. poročevalec, ampak da je izražena samo želja, naj bi g. župan potegnil s šestorico drugih volilnih mož planinske občine in glasoval za g. Modica. Nikakor nisem mogel misliti, da je g. Blaschon tako zeló vnet za kandidata g. Kraigherja, tem manj, ker se je on sam dné 8. oktobra izrazil prsti g. Alojziju Šarcu zoper imenovanega kandidata, kateremu je odrekal sposobnost za deželnozborni mandat. Ako bi bil vedel, da je g. župan tako hitro spremenil svoje mnenje in se obrnil na Kraigherjevo stran, bi si bil prav gotovo prihranil ono pregrešno pismice. Agitacija je pač ob volitvah neogibna, in ako so agitovalci napredne stranke rabili celo kopo lažij v svoje namene, n. pr. da bo sedež c. kr. okrajnega glavarstva iz Logatca preložen v Carknico, — da bodo Pivčeni morali plačati, ne vém, kako veliko svoto šneperški graščini, ako bo voljen g. Modic, — da ta sploh ne prevzame kandidature in ne mara voljen biti, — zakaj ne bi smel jaz napisati listka, ki se lahko raztrga in vrže na stran, ako ne ugaja, — stvar je končna? — Stel sem si tem manj v greh, delati za izvolitev g. Modica, ker ga osebno dobro poznam in ker ga kot skušenega gospodarja in vrléga narodnjaka visoko čislam. Popolnoma sem prepričan, da bi mandat, njemu izročén, ne bil v slabših rokah, nego je sedaj v Kraigherjevih. — Ono pismice sem res pisal v nemškem jeziku. Zakaj? Zato, ker se mi je zdelo, da gosp. Blaschonu gladkeje teče nemščina, kakor slovenščina, kar mu seveda ni zameriti, ker za njegovega šolanja naš materni jezik ni bil še na sedanji stopinji razvoja. — Tudi ni dokazano, da ne more biti dober narodnjak, kdor poleg tisoč slovenskih pisem, ki jih tekom leta odpošlje, napiše vmes morda deset nemških. Čisto nič me ni sram, da znam kot omikan Slovenec tudi nemščino pravilno pisati. Pisal sem že dosti v maternem jeziku, in pripravljen sem, postaviti se poleg g. poročevalca vsak hip pred zeleno mizo k izpitu iz slovenščine pred pajstrožjo izpraševalno komisijo. „Slov. Narod“ sam je v poprejšnjih časih prinesel marsikak dopis izpod mojega peresa. Svoje domoljubje sem neštevilnokrat pokazal: z besedo in s pismom, na govorniškem odru v čitalnicah in bralnih društvih, pri volitvah v litijskem okraju za vlade pl. Vestenecka, — žalostnega spomina, — ki me je spravil v dvojno preiskavo in me hotel uničiti. Skratka: kar se tiče domoljubja, se ne umaknem nobenemu naprednjaku, niti samemu g. poštarju g. Sebenikarju ne. Kdo bo županoval v Planini, ne bom odločeval ne jaz, in ne poročevalec „Slov. Naroda“, ampak volilci sami. Istina pa je, da je bilo že pri zadnji volitvi dné 22. oktobra 1892 dogovorjeno na Rakeku: voliti županom gosp. Sebenikarja, njegovim namestnikom pa g. Blaschona. Na listkih je stalo na prvem mestu ime g. Sebenikarja in na drugem ime g. Blaschona. Potem še le, ko je g. volilni komisar rekel, da zakon ne dopušča županu namestnika, je g. Sebenikar odstopil županijo

čast. g. Blaschonu. — Da hočejo imeti v prihodnje županstvo na Rakeku, si nisem jaz izmislil, ampak čul sem iz verodostojnih oseb. Izražam pa danes svoje zadovoljstvo, da se v tem motim in da nam je vsled izjave merodajnih gospodov iz Rakeka v 253. številki „Slov. Naroda“ zagotovljen županji sedež v Planini — tudi za prihodnjo dobo.

Ivan Podboj, župnik.

(Slovensko gledališče.) Jutri, 9. t. m., se ponavlja Bendelnova opera „Stari ženini“, katera je pri prvi predstavi tako izvrstno vspela.

(Sušilnica za sadje.) Iz Horjula: Dne 3. t. m. poskusili smo novo napravljeno sušilnico za sadje. Prišel je tudi tajnik c. kr. kmetijske družbe, gospod Pirc, k temu poskusu v Horjul. Sušilnica je narejena po ameriškem sistemu in je lastnina kmetijske podružnice v Horjulu. Za napravo te sušilnice, ki bo stala s poslopjem vred okolu 500 gld., dobila je podružnica od deželnega odbora in pa od kranjske hranilnice po 100 gld. podpore. Velike zasluge pri tem delu ima podružnični predsednik, naš č. g. Dolinar, vnet tudi za telesni blagor svojih župljanov. Ker se je letos sadja posušilo le samo za poskušnjo, se še ne more z gotovostjo govoriti o prednostih te sušilnice pred navadno sušilnico, razven o tem, da se sadje posuši bolj fino. Ako se bode sušilo tudi tako hitro, kakor piše „Kmetovalec“, kar se pa pri prvem poskusu še ni obneslo, potem bo ta naprava res jako koristna in sadja se bo lahko posušilo veliko več in z manjšimi troški, kakor v navadnih sušilnicah.

(Koroške novice.) Deželni odbor je dovolil v smislu sklepa deželnega zbora koroškim požarnim brambam 5530 gld. podpore. — V Celovcu ustanovila se je zveza obrtnih zadržug. — „Deutscher Verein“ celovski je sklical koncem oktobra t. l. shod, na katerem se je govorilo o volilni reformi. Celovski liberalni mogočnejši so pri tej priliki propadli proti prostemu delavcu! Njih resolucija proti volilni reformi se je namreč zavrgla in sprejela resolucija prostega delavca. To je sijajen dokaz, da tudi celovski liberalizem nikakor ni več toli mogočen, za kakeršnega je veljal doslej!

(V Laškem trgu.) kakor se nam poroča, osnovalo se je dne 5. t. m. bralno društvo za trg in okolico. Udeležba je bila na shodu mnogobrojna in navzoči so z veseljem pozdravljali otvoritev novega društva, kateremu je za načelnika izbran č. g. L. Skuhersky.

(Iz Celovca.) dne 6. novembra. Včera se je otvorila nova cesta preko humberškega klanca v Rožno dolino. Tem povodom se je slovesno odkrila tudi spominska plošča našemu še živemu gosp. deželnemu predsedniku Schmidt-Zabierow-u, ki si je neki stekel neminljivih zaslug za to cesto! O tem prilično kaj več.

(Za lovec nekaj.) Iz Mojstrane 6. nov. Pred par dnevi zasledoval je tukajšnji lovec kake četrt ure od vasi ob Savi zajca; že pomeri, da bi ustrelil. Ni videl, da se že delj časa visoko nad njim v zračni višavi suče črna pika v kolobarju — in zdaj se kakor bi trenil spusti velik planinski orel na zemljo. Usupnjen pobesi lovec puško. Grozna pošast hotela je imeti za južino zajčka. Ravno ob pravem času zapazi ta novega sovražnika, da se skriva pod bližnjo ruševino, na katero se usede njegov krivokljuni zasledovalec, ki skljuvanjem hoče spraviti prestrašeno žival na dan. Ko orel tukaj nič ne opravi, spusti se nad lovčevega psa, ki prileti lajajoč blizu. In tudi ta mora pobrati in iskati zavetja. Zdaj še-le zapazi ujeda lovca. Usede se na bližnjo smreko. Lovec pomeri: pok! in ptica se zvali na zemljo. Seveda zdaj pes iz svojega skrivališča prileti hitro blizu, ali le v perutnice obstreljena ptica zakadi se vanj in ga zapodi v beg. Tudi blizu prišedši lovec bi jo bil skupil, da ni stopil par korakov nazaj — pa strel iz pihavnika, spak se strese in obleži. — Nad dva metra meri ta planinski orel.

(Srečen lovec.) V nedeljo dne 5. novembra je ustrelil g. sodnijski pristav Ravnikar iz Logatca na lovu „na Pobjánem“ velikansko divjo mačko. Zver meri od glave do konca repa 136 cm. in je tehtala z drobovjem okoli 10 kg. — Lovec piskal jerebicam in privabil to redko žival v svojo bližino.

(Iz Polhovega gradca.) Dne 23. oktobra umrl je tukaj po kratki bolezni nadpoln vrl mladenič Janes Osredkar ter šel tako nepričakovano naglo za svojim očetom, ki je umrl dne 16. aprila t. l. Bil den sin svojega očeta, ki je bil tudi župan, več let cerkveni ključar, dober gospodar, sploh mož dobrega srca. Svetila obema večna luč!

(Pobegnil) je dne 6. t. m. ob 7. uri zjutraj prisilni delavec, Anton Fatur, ko je prišel na delo k novi bolnišnici v Udmatu. Ubegli je doma iz Zagorja pri St. Petru na Notranjskem.

(Zopet nov kandidat za nadškofjsko stolico zagrebško.) Iz Pešte se poroča „Obzoru“, da sta mažarski učni minister in ban hrvatski dobila zopet novega kandidata za zagrebško nadškofijo. Ta mož je kaloški kanenik g. Mayer.

(Dar škofa J. J. Strossmayerja.) „Vrhbosna“ poroča, da je prevzvišeni škof J. J. Strossmayer zopet 1000 gld. daroval za novo osrednje bogoslovno semenišče v Serajevem.

(Nova Dalmacija v Južni Ameriki.) Amerikanski bogataš in glavni konzul avstrijski v Buenos-Ayres-u, Nikolaj Mihanović, je dal svoji veliki naselbini v Argentini — ime Dalmacija. Ta mož je prišel letos v Evropo, da si nakupi vse parobrode in jaderne velikega angleškega parobrodne družstva „La Plate Company“, katero je bilo pred osem leti ustanovljeno z glavnico 28.750.000 frankov in ima sedaj 50 ladij. Ker ima Mihanović že sedaj nad 60 ladij, bode z novim nakupom gospodar 110 brodovom. Mihanović je pred nekaj leti prišel v Ameriko kot trgovinski pomočnik nižje vrste, sedaj pa je eden najbogatejših ljudi v Buenos-Ayres-u.

Telegrami.

Dunaj, 7. novembra. Knez Windischgrätz se je posvetoval z namestnikom grofom Badenijem. O poslednjem se sedaj govori, da bode minister notranjih stvari. Sestava ministerstva zadeva na težave.

Dunaj, 8. novembra. Cesar je vsprejel Wekerleja v avdijenci. Načrt nove postave o civilnem zakonu dobil je vladarjevo pred-sankcijo v obliki, v kateri ga je predložil pravosodni minister. Cesar je pooblastil ogersko vlado, da načrt zakona predloži zbornici poslancev.

Dunaj, 8. novembra. Prišla sta ogerski ministerski predsednik Wekerle in grof Tisza. Opoldne je cesar Wekerleja vsprejel v avdijenci.

Dunaj, 8. novembra. Semkaj došli češki namestnik grof Thun je imel pogovor z A. Windischgrätzom. Cesar je opoldne vsprejel grofa Taafeja v jednourni avdijenci.

Praga, 8. novembra. Član gospodske zbornice grof Teobald Črnin je umrl.

Budimpešta, 8. novembra. Opoldne je cesarica odpotovala na Dunaj.

Pariz, 7. novembra. Občinski svet je sklenil, da zopet začne občevanje s policijsko prefekturo.

Pariz, 7. novembra. Sodnja obravnava zaradi dogodkov v Aigues-Mortesu bode dne 27. t. m. pred porotniki v Nimesu. Mej 20 zatoženci je eden Italijan.

Madrid, 7. novembra. Na nekem shodu je vodja konservativcev Canovas del Castillo priporočal zblizanje vseh monarhističnih strank, da se premagajo preteče nevarnosti.

Madrid, 8. novembra. Pri večerajšnji otvorilni predstavi licejskega gledališča v Barceloni je nekdo vrgel dve Orsinijevi bombi na sedeže v parteru. 15 oseb je mrtvih, več ranjenih. Sodi se, da je to delo anarhistov.

Havana, 7. novembra. Dvajset oboroženih ljudi je hotelo spuntati prebivalstvo

v Santa Clari. Vojaki so jih pregnali. Vodje prejšnjih vstaj oporekajo; da bi bili udeleženi in trdijo, da najbrž niso bili nikaki vstaši, temveč le roparji.

Svileno blago za plese od 45 kr. do 11 gld. 65 kr. meter — potem črno, belo in barvasto svileno blago po 45 kr. do 11 gld. 65 kr. meter — gladko, progasto, križasto, vzorčasto, damasti itd. (kacih 240 baž in 2000 različnih barv, desinov itd.). Vožnjine in carine prosto. Pisma stanejo 10 kr., dopisnice pa 5 kr. v Švice. 15 (4 5—4)

Tovarna za svileno blago G. Henneberg (e. in kr. dvorni založnik) v Curihu (Zürich).

Umrlj so:

6. novembra. Uršula Zupančič, gostija, 77 let, Kravja dolina 11, marasmus senilis.

V bolnišnici:

6. novembra. Marija Starman, gostija, 87 let, ostarelost.

Tujci.

6. novembra.

Pri **Maliču**: Firner, Rassenber, trgovec; Ivanović, potovalec, z Dunaja. — Netti iz Hohenebe, Mitschke, zasebnik, iz Holandije. — Pereles, potovalec, iz Prage. — Han, trgovec, iz Gradaca.

Pri **Stonu**: Lustig, Elger, trgovec, z Dunaja. — Strauss; Bros, tovarnar, iz Londona. — Sauer, umetnik, iz Draždan. — Kindler iz Prage. — Cerovšek, mesar, in Capellari, klepar, iz Trbiža. — Sonnenberg, trgovec, iz Čakovca. — Berl, trgovec, iz Krnova. — Bizjak, trgovec, iz Trnova. — Corradini, ravnatelj cirkusa, z rodbino, iz Trsta. — Debeljak, župnik, iz Preddvora. — Maidič iz Jarš.

Pri **Južnem kolodvoru**: Heksch, potovalec, z Dunaja.

Pri **avstrijskem caru**: Pizzamtalio, posestnik, iz Kanfanara. — Fortuna, trgovec, iz Zatišine.

Pri **bavarskem dvoru**: Čop, posestnik, iz Radovljice. — Brinskole iz Starega Tabora — Hönigman iz Kočevja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
	opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju		
7.	u. zjut.	728.9	10.6	brezv.	dež
7.	u. pop.	729.2	9.0	sl. jvzh.	"
9.	u. zveč.	731.3	5.8	zm. vzh.	dež
Srednja temperatura 8.5°, za 2.9° nad normalom					

Zahvala. 555 (1)

Vsem Vam, ki ste za boleznj naše nepozabne hčerke

Amande,

kakor tudi potem, ko je preminola, nam stali toli sočutno na strani, Vam, ki ste jo spremili na zadnjem potu, ter položili na njeno rakev toliko krasnih vencev, izrekamo za te dokaze sočutja, prijateljstva in ljubezni najiskrenejšo zahvalo z zagotovilom, da so nam bili plemeniti ti pojavi v veliko tolažbo ob dnevih žalosti.

Ljubljana, dne 8. novembra 1893.

Prof. Davorin Karlin z rodbino.

Naznanilo preselitve.

J. N. Potočnik

krojaški mojster v Ljubljani

dosedaj v uršulinskem poslopju na Kongresnem trgu

preselil se je na

Marije Terezije cesto števil. 2

→ v Tavčarjevo hišo. ←

Pri tej priliki zahvaljuje se preč. duhovščini in sl. občinstvu za obilno naklonjenost, katero naj blagovolé ohraniti mi tudi v bodoče. 513 8—8

Dunajska borza.

Dne 8. novembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	96 gld. 55 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96 " 45 "
Zlata renta 4%, davka prosta	118 " 90 "
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	95 " 95 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	993 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	331 " 75 "
London, 10 funtov strl.	127 " 55 "
Napoleonodor (20 fr.)	10 " 14 "
Cesarski cekini	6 " 02 "
Nemških mark 100	62 " 70 "

Dne 7. novembra.

Ogerska zlata renta 4%	115 gld. 05 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	93 " 25 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	144 " 75 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	160 " 75 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	195 " 25 "
Zastavna pisma avstr. ostr. zem. kred. banke 4%	98 " 10 "
4% kranjsko deželno posojilo	97 " 25 "
Kreditne srečke, 100 gld.	195 " 75 "
St. Genois srečke, 40 gld.	67 " 75 "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	136 gld. 75 kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	18 " 40 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	69 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	58 " — "
Ljubljanske srečke	24 " 25 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	149 " — "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2875	— " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	101 " 75 "
Papirnih rubežev 100	134 " 25 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.